

UVODNIK

NAJVIŠI VRH HRVATSKE KAO PLANINARSKI I NACIONALNI SIMBOL

Ne tako davnim osamostaljenjem Hrvatske nekadašnje republičke granice postale su nove državne granice, a naše planine mogli smo ponovno ponosno početi zvati hrvatskima. Jedna od novosti postala je i činjenica da najviši vrh naše domovine više nije alpski Triglav, već jedna od najmarkantnijih planina u gorskom sustavu Dinarida, smještena u dalmatinskom zaleđu iznad Knina, visoka 1831 metar, planina Dinara.

Naše planine raznolikošću svojih pejzaža; od kamenih goleti i slikovitih bjelogoričnih i crnogoričnih šuma do prostranih livada i pojasa klekovine, te jedinstvenom povezanošću planina i mora čine gorsku Hrvatsku jednim od naj slikovitijih područja u ovom dijelu Europe. Neke od tih planina

već su davno zahvaljujući svojoj ljepoti, položaju, povijesnim značajkama ili drugim obilježjima, npr. Velebit, Biokovo ili Klek, postale simboli ne samo među planinarima, već i među ostalim građanima, pa i stranim gostima (sjetite se samo ljetnih gužvi u Paklenici!). No, dok se europske zemlje diče najvišim vrhovima kao svojim neupitnim nacionalnim simbolima, u nas još većina ljudi, pa čak ni poneki planinari, ne znaju da se najviši vrh njihove zemlje nalazi na planini Dinari.

Imena vrhova poput Grossglocknera, Mont Blanca, Olimpa ili Triglava, kao imena kakvih proizvoda danas predstavljaju sinonime za nazive zemalja u kojima se nalaze. Ne umanjujući ljepotu i značaj inozemnih vrhova, treba priznati da je ža-

losno da većina hrvatskih građana znade koji je najviši vrh Slovenije, a da istodobno ne zna koji je najviši vrh Hrvatske.

S druge pak strane, naši turistički djelatnici a ni brojni planinari nisu svjesni koliko je veliko zanimanje stranaca koji kao turisti posjećuju tijekom ljeta našu obalu za uspon na Dinaru. U brojnim turističkim vodičima, uz podatke o površini, broju stanovnika i druge statističke podatke, nalazi se i podatak da je najviši vrh Hrvatske visok 1831 metar, a na auto-kartama lako je uočiti da se taj vrh nalazi na putu prema moru i svakom imalo planinarski raspoloženom turistu to predstavlja dobar motiv za uspon. Štoviše, upravo za razliku od prije spomenutih europskih vrhunaca, najviši vrh Hrvatske je razmjerno lako dostupan i kao takav predstavlja jedan od najvećih dosad neiskorištenih turističkih potencijala dalmatinskog zaleđa i Hrvatske u cjelini.

No, Dinara nije samo najviši hrvatski vrh, već i jedna od izrazito lijepih planina. Njezina nekoliko stotina metara visoka jugozapadna stijena svojom veličinom zadivljuje i privlači poglede svakoga tko se nađe u njezinom podnožju, a posebnu ljepotu istodobno osiguravaju joj bogate cvijetne livade i šume koje ne odaju da je riječ o području bezvodnog krša. Slici Dinare posebnu čar daju i ostaci nekadašnjeg stočarskog života, a vidici koji se s nje pružaju na sve strane pamte se i prepričavaju.

Iako je još dug put do prihvaćanja Dinare kao planinarskog a i nacionalnog simbola, taj put nije međutim u začecima. Hrvatski planinarski savez pokrenuo je nedugo poslije oslobođenja Dinare pohod koji je do danas već postao tradicionalan. Prvih godina, taj se pohod održavao povodom Dana državnosti 30. svibnja kao možda najoriginalniji način obilježavanja hrvatske državnosti na mjestu najprimjerenijem za to: neposredno iznad kraljevskog grada Knina, simbola nove hrvatske slobode, na najvišem vrhu Hrvatske.

Uz to, prigodom otvorenja Hrvatske planinarske obilaznice, Dinara je jedina uvrštena kao obavezna kontrolna točka, na kojoj osim pečatom vrha treba svoj posjet ovjekovječiti i fotografijom.

Prigodom Međunarodne godine planina, 2002. Hrvatski planinarski savez uspio je i odgovorne u

Radovi na domu »Brezovac« ovoga ljeta

državnim tijelima osvijestiti o značaju Dinare kao najviše planine u Hrvatskoj. Te je godine pri Ministarstvu zaštite okoliša i prostornog uređenja osnovano Povjerenstvo za promociju Dinare, emitirani su promidžbeni televizijski spotovi o Dinari, a slika Dinare našla se i na telefonskim karticama. Tada je izrađen i projekt temeljite obnove planinarskog doma »Brezovac« na Dinari na temelju kojega su HPS i HPD »Dinara« iz Knina priskrbili 2003. donaciju Ministarstva turizma od za obnovu doma. Uz veliko zalaganje članova HPD »Dinara«, tijekom ovoga ljeta obnova doma »Brezovac« je dovršena i tako osigurana važna polazna točka za uspone na vrh Dinare. Tek obnovom toga doma najviši vrh Hrvatske postaje lako dostupan u okviru ugodnog vikend-izleta. Tu činjenicu kao planinari trebamo što više koristiti i što redovitije pohoditi Dinaru, kao što je to prije osamostaljenja bilo uobičajeno s najvišim vrhom tadašnje države.

Obnovljen dom »Brezovac« na Dinari ostat će dakle jedno od trajnih ostvarenja iz ove godine kada proslavljamo 130. obljetnicu organiziranog hrvatskog planinarstva. No, na Hrvatskom planinarskom savezu, ali i na svim hrvatskim planinarima je zadaća da Dinaru, pohodeći je i štiteći, te prenoseći iskustva i predstavljajući je u svojim sredinama pretvore u istinski planinarski i nacionalni simbol. Planina Dinara, ne samo svojim primatom visine, već i ljepotom pejzaža i širinom vidika to zaslužuje!